

JUNI 2016

KORT NYT FRA RFF BESKATNING OG SORT ARBEJDE

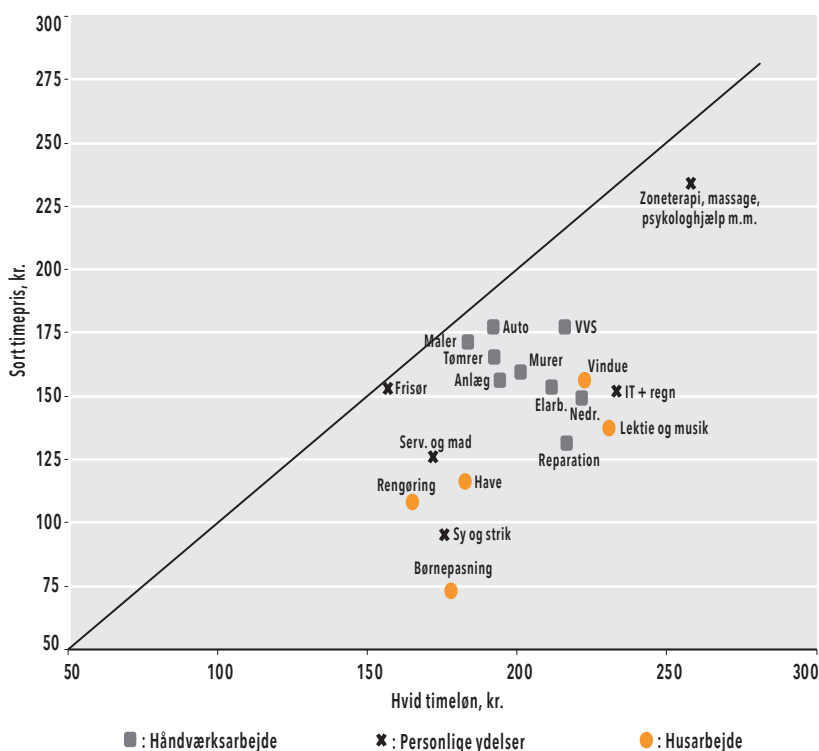
De sorte priser

Prisen på sort arbejde er lavere end prisen på hvidt arbejde, da køber og sælger deler den gevinst, der på hvidt arbejde betales til de offentlige kasser. Men hvad er prisen på sort arbejde, og hvordan relaterer den sig til prisen på hvidt arbejde? Det spørgsmål er besvaret i en ny analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed.

I analysen er de sorte priser beregnet på baggrund af 1.877 besvarelser fra to dataindsamlinger i 2010 og 2014, foretaget af Danmarks Statistik for Rockwool Fondens Forskningsenhed. For hver sort ydelse, som respondenterne sagde ja til at have købt, blev der stillet følgende spørgsmål: "Hvad har du/I betalt sort i timen?". Der

inkluderes kun priser i forbindelse med kontant betalt sort arbejde, da respondenternes bud på en timepris for ydelser betalt med gentjenester og naturalier er hypotetiske, og derfor ikke afspejler den faktiske pris, der er betalt.

Den hvide timepris vil udover løn typisk indeholde forskellige typer af overheadomkostninger, herunder omkostninger til forsikringer, garantiforpligtelser og forrentning af den investerede kapital. Det kan man også kalde mesterens del af fakturaen. Der findes ikke en officiel statistik over de hvide priser på forskellige serviceydelser, men til gengæld findes der statistik over

Note: Hvert punkt repræsenterer en sort ydelse, hvor hver ydelse er inddelt i tre hovedkategorier, håndværksarbejde, personlige ydelser og husarbejde. Se baggrundsnotat "Prisen på sort arbejde" (juni 2016) for en specifikation af de sorte ydelser, samt de stillinger på det formelle arbejdsmarked som de sammenlignes med. Den sorte linje illustrerer en 45-graderslinje, så jo nærmere et punkt ligger på denne, jo mindre er afstanden mellem den sorte pris og den hvide løn. Den gennemsnitlige sorte timepris er 147 kr.

Følgende forkortelser er anvendt i figuren: Anlæg: Anlægsarbejde, Auto: Automekanikerarbejde, Elarb: Elektrikerarbejde, Have: Havearbejde, IT + regn: IT-hjælp og regnskabsarbejde, Lektie og musik: Lektiehjælp og musikundervisning, Maler: Malerarbejde, Murer: Murerarbejde, Nedr: Nedrivningsarbejde, Reparation: Reparation af cykel, båd, vaskemaskine m.m., Serv. og mad: Serveringsarbejde og madlavning til fester, Sy og strik: Syning og strikning, Tømrer: Tømrerarbejde, Vindue: Vinduespuddning, VVS: VVS-arbejde. De sorte priser er indsamlet i 2010 og 2014, mens lønoplysninger for 2010 stammer fra Danmarks Statistiks Integrerede Database for Arbejdsmarkedsforsikring.

Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed og Danmarks Statistik.

de hvide lønninger i Danmarks Statistiks registre. I analysen sammenlignes de sorte *priser* derfor med de hvide *lønninger*.

I ovenstående figur er de hvide timelønninger sammenlignet med de sorte priser.

Det ses, at timeprisen på sort arbejde altid ligger under timelønnen på hvidt arbejde. Den hvide timepris vil udover timelønnen også bestå af mesterens del af fakturaen. Det betyder, at for alle de betragtede serviceydelser sparer køberen omkostningen til mester, som de er beskrevet ovenfor. Det skal naturligvis også bemærkes, at en af ulemperne ved denne besparelse er, at køber typisk ikke har mulighed for at opnå garanti på det leverede sorte arbejde.

Det ses også, at der er langt større variation i de sorte priser end i de hvide lønninger. For de klassiske håndværkerydelser, som tømrer-, maler-, VVS- og murerarbejde er de sorte timepriser forholdsvis høje, og de ligger ikke langt fra de hvide timelønninger. Til gengæld er de sorte priser på børnepasning, rengøring og havearbejde ret lave – og de ligger ret meget under de tilsvarende hvide lønninger. Den sorte timepris for enkelte ydelser, zoneterapi, massage, psykologhjælp m.m., ligger et stykke over de resterende ydelser, men det gælder også, når man ser på den sammenlignelige hvide løn.

Yderligere information

Forskningschef Jan Rose Skaksen, tlf. 33 34 48 01

UNDERSØGELSENS PUBLICERING

KRISTIAN HEDEAGER BENTSEN

PRISEN PÅ SORT ARBEJDE

ARBEJDSNOTAT 45

ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED